

Publiek is geen probleem, de prijs van het hout wel

Tussenstand Nederlands hout doet mee

—Bea Claessens

Het ministerie van LNV startte in 2002 een campagne om het imago van de Nederlandse houtoogst te verbeteren. De aanzet tot de campagne dateert al uit 2000, toen de sector met toenmalig staatssecretaris Geke Faber een actieplan hout overeenkwam. Het imagoproject is een van de actiepunten uit dat plan.

Het project 'Nederlands hout doet mee' wordt uitgevoerd door een extern projectteam, die in een persbericht de campagne als volgt motiveert: "Terwijl er goed hout groeit in de Nederlandse bossen wordt er relatief weinig geogst. Dat heeft meerdere oorzaken: er is een toenemende weerstand van het publiek wat zich ook vertaalt in wet- en regelgeving; het Nederlandse hout heeft een slechte naam - lage kwantiteit en weinig continuïteit - en last but not least: de prijs van het hout is slecht." Als onderdeel van het project zijn acht pilots gestart. Op 28 oktober kwamen de deelnemers aan die pilots bij elkaar om tussentijds de stand van zaken op te maken. Hoe is het imago van ons hout op dit moment?

Publiek: geen problemen maken waar ze niet zijn

Een opmerkelijke conclusie is dat in geen enkele pilot het publiek blijkbaar weerstand heeft tegen de houtoogst! Juist die vermeende weerstand was nota bene een van de aanleidingen tot het project. Daarom waarschuwde de VVV uit Apeldoorn op 28 oktober ook om vooral geen problemen te maken waar die niet zijn. Recreanten, zeker in het oosten van het land - accepteren het oogsten van hout als een normale activiteit. Wel maken recreanten bezwaar als wegen en paden door oogstwerkzaamheden slecht begaanbaar worden.

De houtprijs is en blijft laag

Het publiek mag dan voor de meeste bouseige-

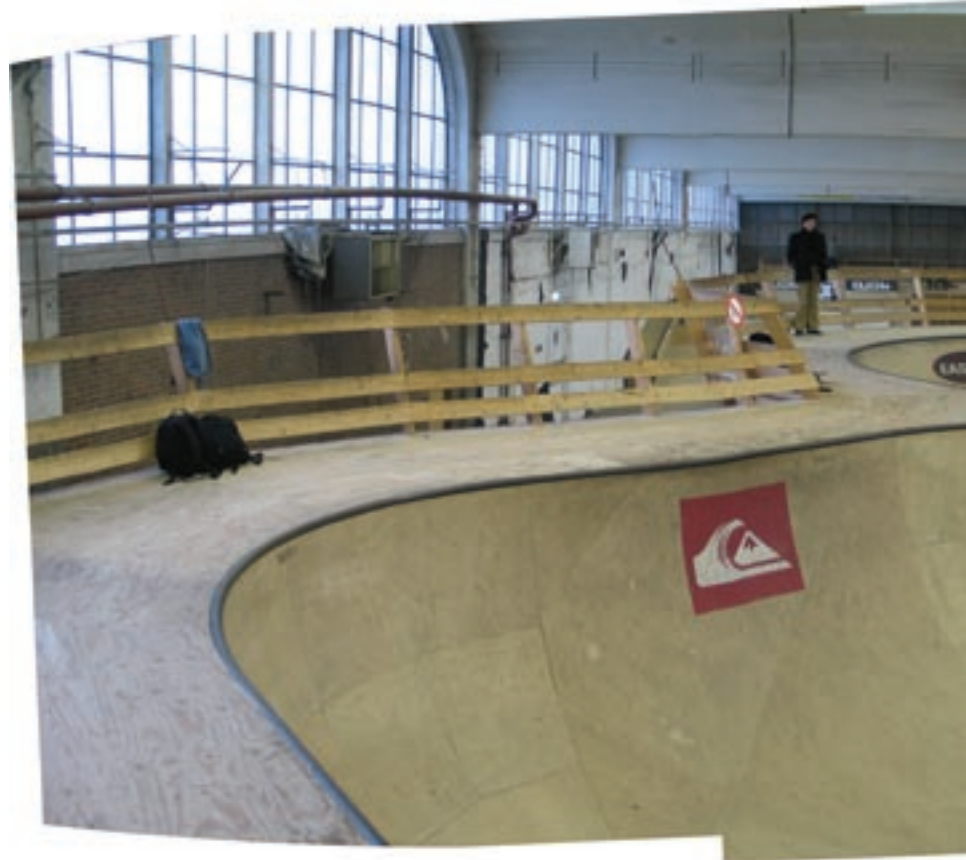
naren geen probleem zijn, de relatie met de houtmarkt is dat zeker wel. Veel bouseigenaren wantrouwen de houthandel, blijkt ook weer tijdens deze workshop: "Je krijgt wel erg weinig voor je hout, als je ziet wat hout gezaagd en wel bij de Gamma kost!"

Een paar deelnemers had gehoopt via de houtimagocampagne een betere prijs te krijgen voor hun hout. Dat valt dus tegen. De campagne brengt bouseigenaren en houthandel dicht bij elkaar, maar dat verandert niets aan de prijs van het hout. Iedereen, groot of klein, heeft met de

prijs van het hout dezelfde ervaring: Vroeger kreeg je voor hetzelfde hout bijna twee keer zo veel.

De beheerders: weinig professioneel

Bouseigenaren doen om verschillende redenen mee met de pilots. Kleine bouseigenaren zien het als een kans om meer kennis te krijgen over bos- en bosbeheer. Zo ook Wytema van landgoed Sellink, die ongeveer vijf geleden als bouseigenaar is begonnen. Het project is voor hem een uitgelezen kans om zich verder te scholen.

Hout is 'vet cool' in AREA51 SKATEPARK in Eindhoven

Nederlands hout doet mee

De campagne 'Nederlands hout doet mee' is gestart in 2002 en loopt nog tot juni 2004. De campagne moet bouseigenaren bewust maken dat dunnen geld oplevert en goed is voor het bos. Ook richt de campagne zich op de communicatie tussen bouseigenaren, publiek en de houtwereld. De campagne startte met een imago-onderzoek onder bouseigenaren en beheerders, houtverwerkers en belevers. Uit het onderzoek blijkt dat er weinig contact is tussen de verschillende partijen en dat er daardoor vooroordelen zijn. Om de communicatie te verbeteren zijn acht pilots gestart. Per

pilot is een lokale panelgroep gevormd, waarin houtverwerkers, handelaren, exploitanten en belevers zitting hebben. In de pilots wordt het traject van de houtoogst doorgesproken vanaf de voorbereiding tot en met de uiteindelijke uitvoering. De pilots zijn gekozen uit tientallen aanmeldingen.

Deelnemers zijn: Huis te Maarn, Landgoed Sellink en landgoed de Valkenier te Winteswijk, Landgoed Villa Ouwe Zate te Laag-Soeren, Landgoed het Meuleman in de Lutte, Stichting Oranje Nassau-'s oord te Renkum, gemeente Lelystad, gemeente Nijmegen en Kroondomein het Loo te Apeldoorn.

Met succes! “Door stevig te dunnen”, zegt hij glunderend, “bereiken we zelfs op ons kleine bezit van 12 ha nog een positief resultaat. Het bos wordt er mooier door. En dan heb ik nog niet eens mijn plezier meegerekend!” Dit klinkt beslist leuker dan de bekende klaagzang!

Bosbeheer is een vak, zeggen de grotere bouseigenaren. En dat geldt ook voor het verkopen van hout. Hoe meer gegevens je hebt, hoe steviger je staat. Als je hout uit de vrije hand verkoopt, moet je zelf in staat zijn om het hout te taxeren. Dat is geen kunstje dat je in een middag leert. Je kijkt naar allerlei aspecten in het bos. Rechtheid, takkigheid, diameter, diameterspreiding. Verder moet je op de hoogte zijn van de vraag naar sortimenten en wat die sortimenten aan de fabriek opleveren. Het is een vak dat alleen in de praktijk is te leren. Die vakkennis ontbreekt bij veel bosbeheerders.

De houthandel: weinig transparant

Het middagedeelte speelt zich buiten af. Het gezelschap moet een partij lariks beoordelen met een gemiddelde diameter borsthoogte van 20 cm. Wat is deze partij op stam waard als hij in kaalkap wordt geveld?

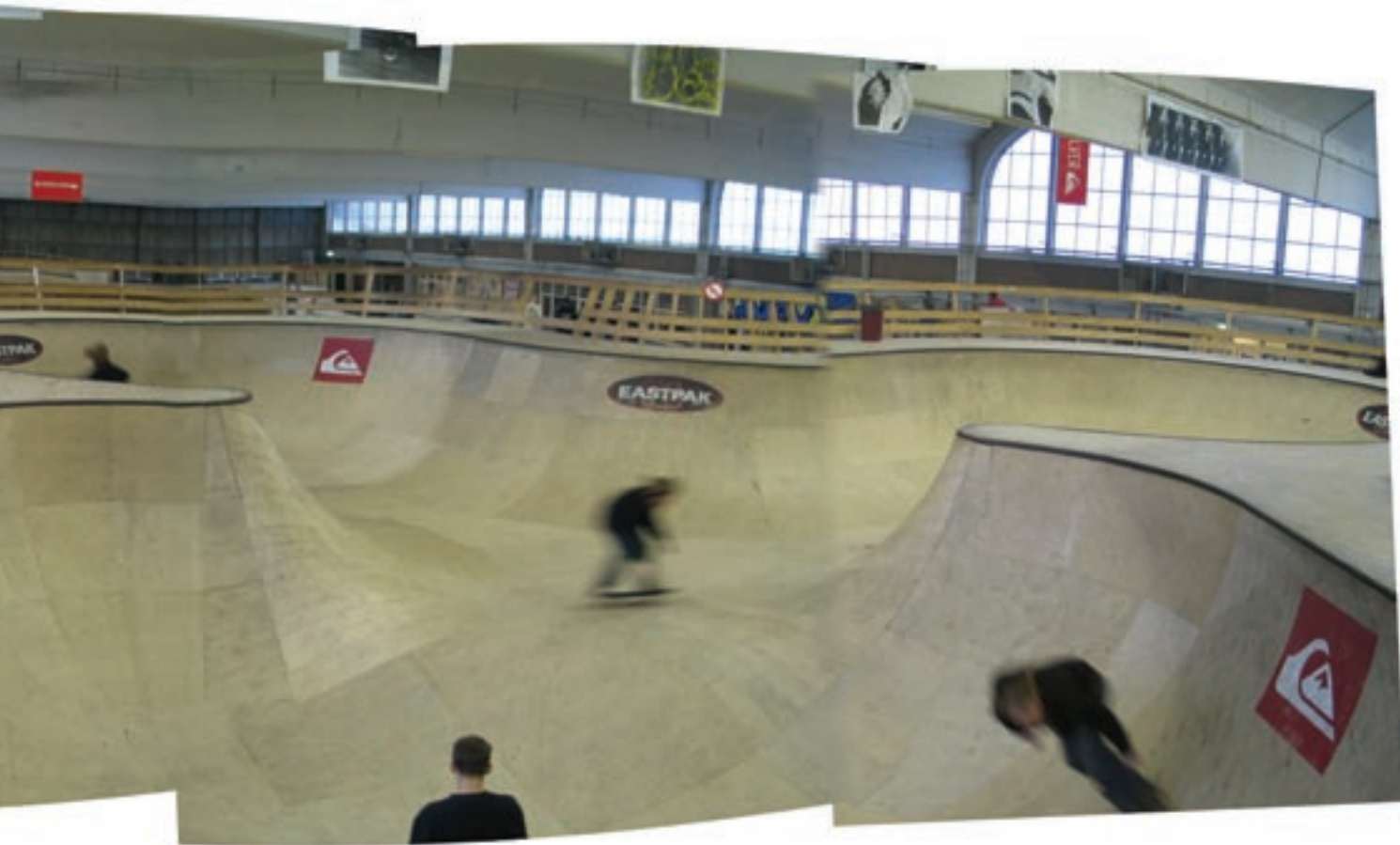
Iedere houtkoper taxeert anders, zo blijkt uit de oefening. Geen wonder dat je als niet-deskundige er af en toe hopeloos van wordt. Voor de ene houtkoper maakt een paar extra kilometers transport niks uit, voor de ander doet het er wel degelijk toe. De ene houtkoper ziet in de aangeboden partij vooral profielhout, de ander ziet naast profiel en vezel ook kist en palen. Moet je als niet-professioneel je hier wel in willen verdiepen? Maak liever gebruik van deskundige adviseurs.

de toehoorders in de zaal. “Kleine bouseigenaren zouden er goed aan doen om afstand te nemen. In Finland bestaan voorbeelden van kleine bouseigenaren die een gezamenlijk beheer voeren. Dan blijkt het uitstekend mogelijk om positief te draaien”, weet de Vries. “Het is een kwestie van kiezen. Natuurlijk kun je als kleine bouseigenaar juist kiezen voor die emotionele binding, maar dan moet je verder ook niet zeuren.”

Mario den Hoedt van de Bosgroep het Noorden ondersteunt dit van harte. Omwille van die samenwerking zijn bosgroepen in het leven geroepen. “Maak daar dan ook svp gebruik van!”

Toch het publiek?

Tieke Poelen besluit de discussie: “De samenleving bepaalt steeds meer hoe het bos er uit

Hans van den Bos

“Ik vind dat het Nederlandse bos weinig professioneel beheerd wordt”, stelt Tieke Poelen van Kroondomein het Loo. “Ik doe mee aan het project, omdat ik de laatste jaren de grip op de exploitatie wat ben kwijtgeraakt. Het is belangrijk om de exploitatie goed aan te sturen, daarmee beperk je de overlast voor het publiek. Het project geeft me daarbij goede ondersteuning.”

Te emotioneel?

Ook al zegt de sector vaak dat ze zich beter zou moeten profileren en meer naar buiten zou moeten treden, tijdens de workshop gaat het toch vooral weer over de slechte bedrijfsresultaten. Maar dat probleem is er eigenlijk al zo lang. “Kleine bouseigenaren zijn te emotioneel betrokken bij hun bezit”, vindt Joan de Vries, docent aan Hogeschool Larenstein en een van

moet zien. Daar kunnen we gewoon niet meer omheen. Via de politiek bepaalt het publiek de regels en de subsidies voor bos. Laten we daar ons voordeel mee doen. Dat levert op termijn veel meer op dan die paar dubbeltjes extra die we nu met veel inspanning proberen te krijgen”. Waarvoor natuurlijk veel te zeggen is, als je tegelijkertijd maar wel blijft oogsten!! Anders had LNV deze campagne niet hoeven beginnen!

◆